789/08

Den 18. februar 2008 blev i sag nr. 71.714:

xxxxxx xxxxx
xxxxxxxx xxx xxx xxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Juristernes og Økonomernes
Pensionskasse
Gl. Kongevej 11
1610 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspensionsordning i Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, klager over selskabets afvisning af at imødekomme klagerens krav om at kunne fravælge ægtefællepensionen i forbindelse med tilbuddet om omvalg fra den såkaldte "Afdeling 1" til "Afdeling 2", der er en afdeling, hvor der er større risikovillighed.

Klageren er enlig og har haft ægtefællepension fravalgt i Afdeling 1.

Selskabet har afvist at imødekomme klagerens krav om fravalg af ægtefællepension ved overgang fra Afdeling 1 til 2 med henvisning til, at medlemmer, der vælger Afdeling 2, må underkaste sig samme betingelser, og at selskabet ikke kan fravige de regler, der er vedtaget af generalforsamlingen. Selskabet fastholder derfor, at klageren ved at flytte til Afdeling 2 vil blive omfattet af den obligatoriske tiårige ægtefællepension.

Over for nævnet har klageren i klage af 28/4 2007 nedlagt påstand om, at selskabet bliver pålagt eller anbefalet at undlade at tvinge hende og andre til ægtefællepension, der hidtil har været fravalgt.

I sin redegørelse til støtte for påstanden har hun bl.a. anført:

"Jeg har som andre medlemmer af JØP modtaget en henvendelse fra pensionskassen, dateret april 2007, om valg mellem pensionsafdeling 1 og 2. Valget skal være truffet senest d. 20.05.2007. Afdeling 1 er den oprindelige pensionsordning, som alle medlemmer indtil 01.07.2005 har været medlemmer af, og afdeling 2 er den afdeling, som alle medlemmer optaget efter 01.07.2005 er blevet optaget i. Nu kan medlemmer af afdeling 1 også vælge afdeling 2. Afdeling 1 beskrives i informationsmaterialet som 'den forsigtige afdeling' og afdeling 2 som den 'mere risikovillige'. JØP har vedlagt en valgoversigt til hvert medlem hvor pension er angivet to afdelinger.

Jeg vedlægger kopi af valgoversigt, der viser beregningerne for mit vedkommende.

Til min meget store overraskelse har JØP benyttet lejligheden til at ændre på mine pensionsvilkår og andre i tilsvarende situation, nemlig pensionister, der tidligere har fravalgt ægtefællepension. JØP har nemlig, såfremt jeg vælger afdeling 2, hvilket var mit udgangspunkt, tvunget mig ind i en ægtefællepensionsordning, som jeg aldrig har haft og har fravalgt i afdeling 1. Det betyder, som det ses af tallene, at jeg reelt er afskåret fra at vælge afdeling 2, for den tvungne ægtefællepension vil betyde en betydelig nedgang i pension. DIP, ingeniørernes pensionskasse har, efter hvad jeg har fået oplyst, valgt den anstændige løsning, at man naturligvis overfører sine hidtidige pensionsvilkår til den nye afdeling, og altså ikke tvinges til at få en tvungen ægtefællepension, som man aldrig har haft.

Så min klage går på, at jeg ønsker mulighed for at kunne vælge afdeling 2 med bibeholdelse af mit hidtidige fravalg af ægtefællepension. Det kan ikke være rigtigt, at en pensionskasse, der har besluttet at give sine medlemmer muligheder for at træffe et valg, der vedrører investeringspolitikken i de to afdelinger, der kan vælges imellem, benytter lejligheden til at ændre på et medlems hidtidige vilkår og valg, som vedrører noget ganske andet, nemlig ægtefællepension."

Over for nævnet har selskabet i skrivelse af 16/5 2007 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Medlemmer optaget i pensionskassen før 1.07.2005 er medlem af afdeling 1 og omfattet af pensionsregulativ 1.

Efter § 1, stk. 3 i begge pensionsregulativer kan medlemmer omfattet af pensionsregulativ 1 inden for en af JØPs bestyrelse fastsat frist vælge at blive omfattet af pensionsregulativ 2 for så vidt angår både oparbejdede pensionsrettigheder i forhold til pensionskassen, herunder pensionsmæssige hensættelser, og fremtidige indbetalte pensionsbidrag og indskud.

Bestyrelsen har fastsat fristen til 21. maj 2007. Der er den 4. april 2007 udsendt valgoversigt til alle medlemmer og generelt informationsmateriale. Valgoversigten viser pensionen i afdeling 1 og hvilken pension medlemmer vil få ved flytning til afdeling 2. Det generelle informationsmateriale beskriver forskelle mellem pensionsordninger i afdeling 1 og i afdeling 2 og beregninger af forventninger til afkast i begge afdelinger, andre beregninger og eksempel på fremskrivning af pensionen i afdeling 1 og i afdeling 2.
...
Det har været en forudsætning for tilbuddet om at flytte sin ordning til afdeling 2, at alle medlemmer er omfattet af de samme regler. Det indebærer, at medlemmer uden ægtefællepension eller med livsvarig ægtefællepension i afdeling ved flytning til afdeling 2 vil blive omfattet af regler om 10-årig ægtefællepension. Medlemmer, der modtager pension, kan ikke fra-

vælge ægtefællepensionen. Endvidere er der begrænsninger i adgangen til at fravælge ægtefællepensionen i henhold til værnsreglen i § 7a, stk. 1, 2. pkt. i pensionsregulativ 2.

JØP kan ikke fravige de regler, som er vedtaget af generalforsamlingen og må derfor fastholde at klageren ved at flytte til afdeling 2 vil blive omfattet af den 10-årige ægtefællepension i afdeling 2 og at hun ikke kan fravælge ægtefælledækningen."

Som reaktion på selskabets svar i sagen har klageren i skrivelse til nævnet af 31/5 2007 bl.a. anført:

"Jeg tvivler på, om den her omhandlede problematik, er fremgået med blot en smule tydelighed i forbindelse med behandlingen på generalforsamlingen eller af det skriftlige materiale. I § 1 stk. 3 står fx: Medlemmer af pensionsregulativ 1 kan inden for en fastsat frist vælge at blive omfattet af pensionsregulativ 2, for så vidt angår både oparbejdede pensionsrettigheder .....

Jeg gør opmærksom på, at jeg jo ikke har bedt om at få en ny rettighed i forhold til mine tidligere vilkår, men blot hedt om lov til at beholde det vilkår vedr. manglende ægtefællepension, som har været gældende i de mange år (fra 1965), jeg har været medlem af pensionskassen. Den nye ordning reducerer mine rettigheder.

På baggrund af JØP's svar på mit læserbrev om den mindre gruppe af kvindelige pensionister, som jeg angives at tilhøre, bør det undersøges, om JØP's fremgangsmåde kan være i strid med lovgivningen om ligebehandling af kvinder og mænd.

Hvis det er muligt, vil jeg gerne have nævnets vurdering både af det juridisk korrekte og af om fremgangsmåden er i overensstemmelse med god forsikringsskik."

Selskabet har afslutningsvis i skrivelse af 21/6 2007 fastholdt det tidligere fremførte og supplerende anført:

"Den oprindelige regel for omvalg fra pensionsregulativ 1 til pensionsregulativ 2, der blev vedtaget på pensionskassens generalforsamling i 2004, gav mulighed for omvalg, hvis medlemmet ikke var fyldt 54 år på tidspunktet for ikrafttrædelsen af pensionsregulativ 2, jf. det dagældende pensionsregulativ 1, § 1, stk. 3.

Med den oprindelige affattelse af pensionsregulativ 1 tilhørte B.R. således ikke den personkreds, der kunne foretage omvalg til pensionsregulativ 2.

På den ordinære generalforsamling 2005 blev den personkreds, der kunne tilbydes omvalg til pensionsregulativ 2, udvidet, idet der som et nyt § 1, stk. 4 blev indsat en bestemmelse om, at ældre medlemmer, end angivet i § 1, stk. 3, kunne tilbydes omvalg, dog forudsat at der den 1. januar 2005 ville være blevet udbetalt ægtefælle- eller samleverpension i tilfælde af medlemmets død.

Da B.R. tilhører gruppen af kvindelige medlemmer under regulativ 1, der er optaget før 1972, og som derfor ikke har ægtefællepension som en del af deres pensionsordning, var hun fortsat ikke omvalgsberettiget.

På pensionskassens ekstraordinære generalforsamling i oktober 2006 blev det besluttet at give alle medlemmer ret til omvalg. Til gengæld blev reglerne for til- og fravalg af ægtefællepension begrænset for de medlemmer, som ikke tidligere havde været omvalgsberettigede. Bestemmelsen i pensionsregulativ 2, § 7a om valg af ægtefællepensionsordning fik ordlyden:

> *Stk. 1. Medlemmer, som ikke modtager pension fra pensionskassen, kan til enhver tid frit bestemme, om de ønsker at være omfattet af reglerne i §§ 8, 8 a og 8 b under ét. For medlemmer, der er overgået fra regulativ 1, og som var fyldt 54 år inden den 1. januar 2005, kan dækningen kun fravælges, hvis der den 1. januar 2005 ville være blevet udbetalt ægtefælle- eller samleverpension i tilfælde af medlemmets død.*

...
B.R. fik ret til omvalg, men fordi hun var fyldt 54 år den 1. januar 2005, og der ikke i tilfælde af hendes død ville være blevet udbetalt ægtefællepension, da hun ikke har nogen ægtefællepensionsordning under regulativ 1, kan hun ikke fravælge den almindelige ægtefællepensionsordning under regulativ 2 efter et omvalg."

Til henvisningen om, at ordningens indhold er besluttet af generalforsamlingen, anfører klageren i skrivelse af 31/5 2007 til nævnet:

"Jeg tvivler på, om den her omhandlede problematik, er fremgået med blot en smule tydelighed i forbindelse med behandlingen på generalforsamlingen eller af det skriftlige materiale. I § 1 stk. 3 står fx-.: Medlemmer af pensionsregulativ 1 kan inden for en fastsat frist vælge at blive omfattet af pensionsregulativ 2, for så vidt angår både oparbejdede pensionsrettigheder .....

Jeg gør opmærksom på, at jeg jo ikke har bedt om at få en ny rettighed i forhold til mine tidligere vilkår, men blot bedt om lov til at beholde det vilkår vedr. manglende ægtefællepension, som har været gældende i de mange år (fra 1965), jeg har været medlem af pensionskassen. Den nye ordning reducerer mine rettigheder.

På baggrund af JØP's svar på mit læserbrev om den mindre grupper af kvindelige pensionister, som jeg angives at tilhøre, bør det undersøges, om JØP's fremgangsmåde kan være i strid med lovgivningen om ligebehandling af kvinder og mænd.

Hvis det er muligt, vil jeg gerne have nævnets vurdering både af det juridisk korrekte og af om fremgangsmåden er i overensstemmelse med god forsikringsskik."

Af pjecen "Pensionsvalg 2007" fremgår bl.a.:

"**Ægtefællepension - ja eller nej?**
...
I følgende tilfælde bliver du IKKE omfattet af reglerne om valgfri ægtefællepension:
- Hvis du er pensionist
- Hvis du var fyldt 54 år den 1. januar 2005, og du pr. denne dato ikke havde ægtefælle eller samlever, som var berettiget til ægtefælle- eller samleverpension efter dig."

Af Regulativ 1 som vedtaget på JØP's ekstraordinære generalforsamling den 11/10 2006 fremgår bl.a.:

"§ 1, stk. 3 er affattet således:
§ 1. Medlemskreds
Stk. 3. Medlemmer af pensionskassen optaget forud for ikrafttrædelsen af pensionsregulativ 2 er *omfattede af pensionsregulativ 1*. Medlemmer omfattede af regulativ 1 kan inden for en af bestyrelsen fastsat frist vælge at blive omfattede af pensionsregulativ 2, for så vidt angår både oparbejdede pensionsrettigheder i forhold til pensionskassen, herunder pensionsmæssige hensættelser og fremtidigt indbetalte pensionsbidrag og indskud."

Af Regulativ 2 som vedtaget på JØP's ekstraordinære generalforsamling den 11/10 2006 fremgår bl.a.:

"§ 7 a er affattet således:
§ 7 a. Valgfri pension
Stk. 1. Medlemmer, *som ikke modtager pension fra pensionskassen*, kan til enhver tid frit bestemme, om de ønsker at være omfattet af reglerne i §§ 8, 8 a og 8 b under et. *For medlemmer, der er overgået fra regulativ 1, og som var fyldt 54 år inden den 1. januar 2005, kan dækningen kun fravælges, hvis der den 1. januar 2005 ville være blevet udbetalt ægtefælle- eller samleverpension i tilfælde af medlemmets død.*"

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen må nævnet lægge til grund, at selskabets afgørelse er i overensstemmelse med de ændrede pensionsregulativer, som er anmeldt til Finanstilsynet.

På det foreliggende grundlag kan nævnet ikke pålægge selskabet eller henstille til selskabet at tillade fravalg af ægtefællepension ved overgang til Afdeling 2.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke giver grundlag for et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand